

Handläggare
Jessica Jerrås
Telefon: 08-50809888

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2024-09-26

Medborgarförslag om upprustning av trappa och terrasser mellan Svarvargatan och Industrigatan

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Medborgarförslaget besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Den 11 april 2024 inkom ett medborgarförslag till Kungsholmens stadsdelsnämnd om att rusta upp parkrummet mellan Svarvargatan och Industrigatan. Upprustningen ska enligt förslaget syfta till att återställa ursprungliga upplevelsemässiga, estetiska och kulturhistoriska värden samt öka tillgänglighet och trygghet. Platsen upplevs idag otrygg och vanskött. Förslaget består av ett flertal förslag på initiala upprustningsåtgärder samt förslag på en generell förbättrad skötselnivå. Det föreslås även någon form av komplement till parken för att locka fler målgrupper. Till förslaget finns bifogat 85 namnunderskrifter från boende i närområdet.

Förvaltningen har inventerat parkområdet och identifierat underhålls- och reinvesteringsåtgärder som anses prioriterade att genomföra för att värna den befintliga anläggningen. Åtgärderna ska syfta till att lyfta fram den unika anläggningen, utblickar och öka tryggheten. Åtgärderna bedöms kunna genomföras etappvis under 2025-2026. Förvaltningen anser att målsättningen bör vara att utveckla platsen som rum för lugnare former av rekreation och anser därmed att tillskott av lek inte passar parkanläggningen.

Under året planerar förvaltningen för åtgärder i de nedre terrasserna främst för att bygga bort problem med stående vatten. I projektet för förbättrad dränering kan även vissa beskärningsåtgärder samt eventuellt åtgärder för belysningen inrymmas i samarbete med trafikkontoret. Förvaltningen samverkar med trafikkontoret angående översyn av den övriga belysningsanläggningen i parken, som ägs av trafikkontoret.

Bakgrund

Den 11 april 2024 inkom ett medborgarförslag till Kungsholmens stadsdelsnämnd om upprustning av trappa och terrasser mellan Svarvargatan och Industrigatan. Under sitt sammanträde 13 juni 2024 beslutade nämnden att överlämna ärendet till förvaltningen för beredning.

Ärendet

I medborgarförslaget föreslås att stadsdelsnämnden budgeterar och planerar för en upprustning, samt mer omfattande skötsel av parken mellan Svarvargatan och Industrigatan/Kungsholms strand. Förslagsställaren upplever att parkrummet idag är långt ifrån sin fulla potential, vilket härleds till att området tillåtit växa igen med slyvegetation och ogräs vid terrasser, rabatter och cykelparkeringar. Gräsytorerna är slitna och blir leriga vid nederbörd. Förslagsställaren menar att området idag ger ett vanskött intryck, där varken den ursprungliga gestaltningen eller det sammanlänkande trapploppet är läsbart. Det lyfts även att trappanläggningen och terrasserna upplevs otrygga bland annat då det förekommer bruk av narkotika. Upprustningen ska syfta till att återställa ursprungliga upplevelsemässiga, estetiska och kulturhistoriska värden på platsen, samt öka tillgänglighet och trygghet. Bifogat medborgarförslaget finns 85 stycken namnunderskrifter från boende i närområdet. Förslagsställaren lyfter att åtgärderna i förslaget sammanfaller med Kungsholmens parkplan (2017).

Förslaget

Förslaget bygger dels på mer omfattande upprustningsåtgärder initialt, dels på en ökad skötselnivå generellt. Förbättrad skötsel allmänt bör enligt förslagsställaren bestå i kontinuerligt rensning av sly och döda träd, ogrärensning, trädbeskrning, städning samt underhåll av grusytor och förbättringsmålning av räcken.

Vidare föreslås följande initiala upprustningsåtgärder:

- Träd beskärs och buskage klipps ned/rensas bort, så att stenmurarna framträder och utsikten från och insynen mot sittplatserna förbättras radikalt.
- Planteringar återställs så att upplevelsen närmar sig den ursprungliga samtidigt som växtvalet anpassas till dagens krav på rationell skötsel.
- Markytor mellan trottoar och räcke vid cykelparkeringen samt framför bänkar på den lägre nivån hårdgörs i sin helhet, så att ogräs och lervälling hålls borta.
- Terrasserna i nivå med Svarvargatan samt mot Kungsholmsstrand grusas och kompletteras med askkoppar samt planteringslådor som kan bilda en låg avskärmning mot gatan.

- Belysning kompletteras så att samtliga ytor är väl belysta kvällstid.
- En trappa anläggs mellan den östra terrassen och den lägre nivån mot Svarvargatan, så att nya flöden av människor motverkar upplevelsen av avskildhet på den lägre terrassen.

Utöver ovanstående upprustningsåtgärder önskar förslagsställaren att parken ska utvecklas för att bli mer attraktiv för fler målgrupper. Enligt förslaget kan platsen kompletteras med mindre lekredskap, spel, fasta kikare eller flera typer av sittmöbler. Delar av slänten kan enligt förslagsställaren också iordningsställas för äventyrligare lek för större barn. Förslagsställaren hänvisar till uttrycket ”the power of ten” som innebär att offentliga stadsrum ska kunna nyttjas för minst tio aktiviteter i spektrat mellan vila och lek/spel för att de ska upplevas trygga och attraktiva för alla.

Ärendets beredning

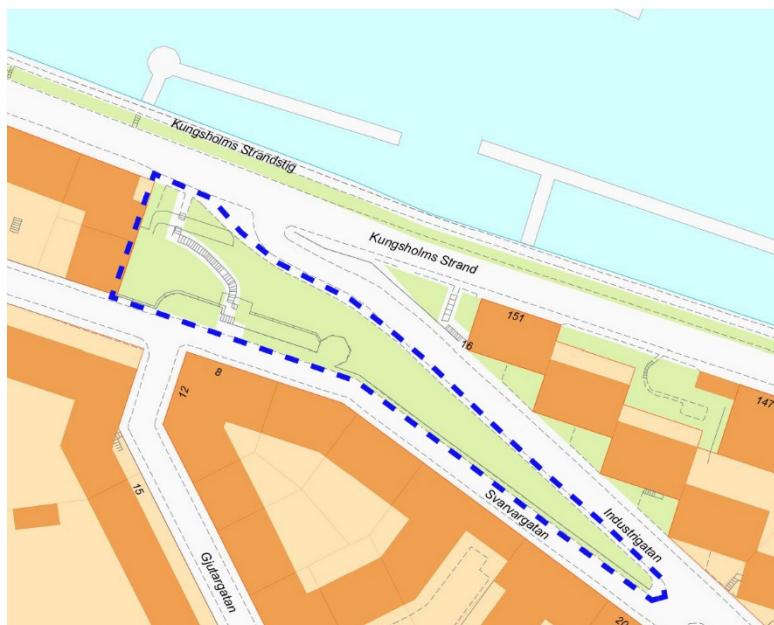
Ärendet har beretts av avdelningen för stadsutveckling. Stadsdelsnämndens pensionärsråd och rådet för funktionshinderfrågor har beretts möjlighet att lämna sina synpunkter i ärendet, eventuella synpunkter återfinns i protokoll från respektive råd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen arbetar efter nämndens verksamhetsmål för att parker och grönområden ska vara platser för aktivitet och återhämtning samt bidra till en rik kulturhistoria. Parkrummen ska vara mångfunktionella och möjliggöra ett jämställt och jämlikt nyttjande. Parkernas karaktärsdrag och gröna kulturvärden ska förvaltas.

Parkbeskrivning och bakgrund

Under 1930-talet ordnades parkmarken mellan Svarvargatan och Industrigatan/Kungsholms strand, när ny bebyggelse uppfördes i området. Parken är en cirka 0,3 hektar stor grön kil och utgörs av en otillgänglig klippbrant med friväxande naturmark, en lång svängd trappa samt terrasser i flera nivåer. Vid Svarvargatan finns de två övre terrasserna, varav den ena är belagd med asfalt, och den andra grus. En cykelparkering finns längs gatan mellan de övre terrasserna och gatutråd avskärmar mot gatan. En större terrass återfinns vid mellanplanet, med en hög stödmur i bakkant mot Svarvargatan, och en låg stenmur som avgränsar mot klippbranten. Omkring trapploppet finns små planteringsytor mellan granitmurar. Nedanför trappan mot Kungsholms strand och Industrigatan finns två ytterligare terrasser. Den ena utgörs av en planteringsyta medan den större består av grusytor med sittplatser riktade mot gatan och Karlbergssjön. På alla större terrasser finns skräpkorgar, parksoffor samt belysningsstolpar.

Figur 1 - Översiktlig kartbild över parkens läge. Parken är markerad med blå streckad linje.

Figur 2 - Karta som visar parkens terrasser och trappan.

I Parkplan Kungsholmen (2017) beskrivs hur den vackert svängda trappan runt berget och de kalkstenskrönta granitmurarna ger parken en tilltalande utformning och ett gediget och välformat uttryck. Konstruktionerna som anlades under 1930-talet bedöms av förvaltningen vara viktiga att värna ur kulturmiljösynpunkt. Skönhet, rofylldhet och ekosystemtjänster beskrivs i parkplanen som värdefulla aspekter att värna och utveckla i parken. Enligt parkplanen kan det göras genom att tillskapa blomsterprakt med blommande buskar, rusta och återskapa grusgångar och grusytor samt arbeta för återkommande slyröjning och föryngring av

prydnadsbuskage. Platsen är ett välkommet grönt avbrott i den annars tätt bebyggda stenstaden i Fridhemsplansområdet och längs Kungsholms strand.

Kommande projekt och prioriterade åtgärder

Förvaltningen har genomfört inventeringar av parkområdet för att identifiera behov av reinvestering och underhåll. Under året prioriteras åtgärder vid de nedre terrasserna, där förvaltningen planerar att genomföra åtgärder för förbättrad dränering. Under 2023 har förvaltningen observerat, och tagit emot felanmälningar, om vattenansamlingar i de nedre terrasserna och vid en dörr till fastigheten vid Kungsholms strand 153. Förvaltningen har haft dialog med Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) angående vattnet som rinner nedför berget men ingen kvarstående läcka i SVOA:s ledningar har upptäckts. Därför planeras insatser för att de nedre terrasserna framöver ska kunna ta omhand och leda bort vattnet som rinner nedför berget. I samband med projektet planeras för beskärningsåtgärder, upprustning av grusytor samt nyplantering av buskar och perenner. Förvaltningen kommer genomföra projektet med hjälp av särskilda medel för Stockholm vid vattnet som erhöles i samband med ansökan tertialrapport 1.

Förvaltningen ser att det kommer finnas behov av ytterligare åtgärder i parken efter färdigställandet av projektet i de nedre terrasserna. Många av åtgärderna i medborgarförslaget finns med i förvaltningens egna bedömningar av områdets åtgärdsbehov. Förvaltningen anser att följande åtgärder bör prioriteras:

- Fortsatt föryngringsbeskärning av prydnadsbuskage, trädbeskärning, borttagning av döda träd samt slyrjörning i naturmarken. Detta syftar till att öka trygghetskänslan med bättre överblickbarhet, spridning av ljus från belysningsarmatur samt förbättrade vyer mot Vasastaden.
- Underhåll av befintliga granitmurar genom att se över och renovera fogar som lossnat.
- Tvätta och måla järnräcken längs trappan.
- Skrapa grässvål och anlägga grus i den mellersta terrassen.
- Restaurera växtbäddar med ny jord i planteringsytorna längs trappan samt plantera nytt växtmaterial.
- Se över möblemanget generellt, eventuellt flytta om parksoffor och skräpkorgar samt byta ut en del av möblemanget, framförallt i de övre och mellersta terrasserna.
- Se över och renovera nätstängsel längs med bergsbranten.

förvaltningen att fortsätta planeringsarbetet med etappvist genomförande under 2025 och 2026.

Förvaltningen ser att det kan ha förekommit brister i den kontinuerliga skötseln av parkområdet. Vad som upplevs som bristande skötsel kan också härledas till att detta är en äldre anläggning som slitits genom åren. I gällande parkdriftsavtal görs inte skillnad på de olika parkerna i stadsdelsområdet. Alla parker ska skötas med samma målbild, vilket gör det svårt att planera för en mer intensiv skötsel i specifikt denna park. Däremot finns det anledning att utföra extra skötselinsatser initialt i den friväxande vegetationen samt föryngring av prydnadsbuskage. Förvaltningen ser också att det finns anledning att mer kontinuerligt följa upp och kontrollera skötseln i området.

Förvaltningens synpunkter på övriga förslag

Ovan beskrivs de åtgärder som förvaltningen anser bör prioriteras i parken. Åtgärderna syftar till att underhålla och värna den befintliga anläggningen, öka tryggheten och tydliggöra parkens säregna karaktär och kulturvärden. Förvaltningen förespråkar att parkområdet fortsatt ska utvecklas som en plats för vila och lugnare aktiviteter i en grön miljö. Idag ställs höga krav på parkerna i innerstaden, som ska rymma många olika funktioner och aktivitetsytor på en begränsad yta. Det är leder till att det finns få platser som lämnas för lugnare former av rekreation. Av den anledningen anser förvaltningen inte det lämpligt att utveckla parkområdet med aktivitetsytor för lek. Lekmiljöer kräver också kontinuerlig tillsyn och intensivare underhåll än andra anläggningar. Förnyat parkmöblemang eller enklare tillägg anses enligt förvaltningen vara mer lämpliga åtgärder för att öka trivselen och locka människor till parken.

Förvaltningen bedömer det inte möjligt att anlägga en trappa mellan den östra terrassen och den lägre nivån mot Svarvargatan (mellanplanet), på grund av att det skulle kräva resurser som det inte finns utrymme för. Komplementet skulle också påverka den ursprungliga gestaltningen kraftigt. Förvaltningen föreslår istället att arbeta för att renovera och underhålla den befintliga anläggningen så att den mellersta terrassen inte upplevs bortglömd eller undanskymd. Det kan göras genom att i samarbete med trafikkontoret se över belysningen, beskära växtligheten runtomkring samt genom investeringar i planteringar och möblemang.

Terrasserna i nivå med Svarvargatan och Kungsholms strand kan kompletteras med nya skräpkorgar med inbyggda askkoppar eller släckplattor. På så vis ökar möjligheten att ta omhand cigarettfimpar

utan att placera ut fler moduler på platsen. Förvaltningen är positiv till att undersöka möjligheten att anlägga grus på alla terrasser där det finns sittmöjligheter. Det innebär att en av de övre terrasserna skulle läggas om från asfalt till grus, vilket kan vara gynnsamt för gatuträden. Att anlägga planteringslådor för att avskärma mot Svarvargatan och Kungsholms strand anser förvaltningen inte vara en prioriterad åtgärd, eftersom det skulle öka skötselbehovet ytterligare. Istället bör resurser satsas på att renovera och komplettera befintliga planteringsytor.

Samverkan med trafikkontoret

Trafikkontoret äger och förvaltar belysningsanläggningen i parkområdet. Förvaltningen har haft dialog med trafikkontoret angående byte och flytt av belysningsarmatur både för ökad trygghet och av estetiska skäl. Det finns samordningsvinster i att parkprojekten sammanfaller med planerade belysningsarbeten. Trafikkontoret ser ett behov av byte av armaturen vid terrasserna och planerar för att gå med i arbetet som förvaltningen planerar vid de nedre terrasserna under året. Samverkan kommer fortgå för planering av arbeten i övriga delar av parken.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Karin Ekrin
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Medborgarförslaget

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2024-09-11
Karin Ekrin, Avdelningschef	2024-09-11